

HA PASSAT
—Blanca Llum Vidal—

Això era i no era un país on podrien passar moltes coses.

Podria passar, per exemple, que, un vint de setembre, a una ciutat d'un trosset del país que ha desconcertat gran part del país, una noia arribés tota sola al carrer sense res a les mans.

Podria passar que, en haver-se trobat una àvia que ha sortit al carrer per quedar-s'hi, la noia estigués a punt d'explotar d'amor i de ràbia a la vegada i que, als seus braços, hagués plorat molt. L'àvia, que, per culpa d'una «rata de la més mala delinqüència» (Brossa), va viure en una «pena amarga de fetge i d'entranya profunda» (Rodoreda) que va durar quaranta anys. La noia, la filla del post-, del desenvolupament agressiu i de les noves tecnologies, de la misèria programada i de l'antiga fam multiplicada, de l'eufemisme.

Podria passar que aquest país fos el segon país del món amb més desapareguts i que aquest país sembrat de cadàvers hagués amnistiats feliçment torturadors, criminals de guerra i lladres de nens i de vides.

Podria passar, en aquest país on tot passa, que s'enviessin les forces d'ocupació a un trosset discrepant, dissident del país.

Podria passar, per exemple, que un vint de setembre, contra aquesta mena de forces tricòrnies, s'haguessin trobat al carrer una noia, una àvia i un «viver d'éssers misteriosos» (Víctor Català) diferents entre ells fins l'escàndol, però amb una cosa en comú: la voluntat d'exercir el dret a l'autodeterminació d'aquest trosset del país.

Podria passar que aquest dret, en aquest país de claveguera i d'infern, fos negat fins al deliri i que la legalitat deixés de ser pràctica per esdevenir transcendent. Si així fos, en aquest país la 'unitat' no seria un principi polític, sinó religiós, i es consideraria, per tant, que aquesta 'unitat' és un bé en si mateix que roman fora de tota experiència possible, més enllà de l'espai i del temps.

Arran d'aquesta idea macabra d'unitat, no només podria passar que en aquest país les institucions estatals haguessin fulminat la separació de poders i que la via repressiva s'hagués desbocat, també podria passar que l'extrema dreta s'hagués reorganitzat gràcies a un suport institucional i policial més o menys encobert i que un somriure esdevingués sedició i una encaixada de mans, tumultuària.

Podria passar, en aquest país d'unitat a la força, que calgués recordar als gestors de l'oblit que «no hi ha idea més absurda i estúpida que la pàtria, excepte per a aquells que en són privats» (Jean Genet). Rebutjar propostes d'Estat i tanmateix gaudir de l'engranatge d'un Estat existent podria ser l'actitud còmoda d'una certa esquerra que hagués decidit de fer el joc al seu propi Estat i que s'hagués entestat a fer malabars d'internacionalisme grotesc, de nacionalisme naturalitzat i de liquèfacció autoritària.

Podria passar que el mateix absurd de Beckett que un estiu es va instal·lar a la mateixa ciutat (assassins amb corona manifestant-se), encoratgés les forces armades a anar pel

món a la recerca de papers i de caps. Papers i caps que podrien ser tractades com bombes i que, si així fossin tractades, ho seria perquè són bombes de llum, de diversitat i de pau.

Podria passar que en trobessin algunes i que fossin brandades com trofeus sanguinaris de caça pels membres uniformats d'una Operació amb nom de déu de funeral i de guardià de les tombes (Anubis).

Podria passar, malgrat tot, que una xarxa de valents i valentes s'organitzés prodigiosament, amb decisió i amb silenci, a un epicentre que, de tant important, fa respecte (Elna).

Podria passar que en el mateix lloc on sis-centes dones van fer néixer sis-centes criatures esquivant les urpes del feixisme estès com un fong, ara s'hi hagués gestat, en peu de pau i amb el tremolor insistent i constant de l'anonimat, un referèndum.

Podria passar que centenars d'homes armats haguessin desembarcat a aquesta ciutat on no fa tant temps hi va sobrevolar una catifa de bombes no de llum, aquelles, sinó explosives.

Podria passar que allò que semblava impossible passés i que existís un dia que es digués 1 d'Octubre, que moltes i molts haguessin obert els centres electorals la nit abans; que s'hagués produït un esclat d'imaginació i fantasia per cuidar les escoles; que moltes i molts haguessin defensat amb el seu cap, amb el seu cor i amb el seu cos un gest petit i per això importantíssim: el de votar.

Podria passar que s'hagués volgut evitar a sang i a cops i que hi hagués hagut mil ferits.

Podria passar que gran part de la premsa d'aquest país sinistre ho hagués aplaudit tant i tan alt que gairebé els va d'un pèl de regalar porres amb el suplement de diumenge.

Podria passar que ho hagués vist tothom i que els països agermanats amb el país de la unitat terminal s'haguessin girat tots d'esquena, talment com s'hi giren quan els mars no són mars, sinó una fossa.

Podria passar que, poble a poble, que barri a barri, en aquest trosset del país s'hagués bastit una teranyina de solidaritat i defensa (CDR) que hagués arribat fins a Mèxic, París, Londres, Gazteiz, Brussel·les, Berlín i encara més.

Podria passar que s'hagués escoltat un 1 d'Octubre, un 3 d'Octubre, i que s'hagués proclamat la independència d'aquest trosset del país.

Podria passar que aquesta proclama fos només un principi de possibilitat —de justícia, de reparació, de diferència— i podria passar que la nova República fos talment un nadó: vulnerabilitat i potència.

Podria passar que, poc després, s'hagués desbocat la tenebra; que, a contra-llei, s'apliqués una llei nacional-essencialista a aquest trosset del país; que s'actualitzés terriblement l'aforisme de Kafka que diu que «una gàbia va anar a buscar un ocell».

Podria passar que s'hagués de cridar *llibertat presos polítics, llibertats presos polítics, llibertat presos polítics* com un corcó o com un mantra, tant és, fins a escanyar-se. Podria passar que el groc d'aquest crit topés amb una barreja de blau i de taronja que fes por i fes angúnia: una barreja que escopís verí, que desenterrés les bèsties, que comandés amb deliri i que prohibís finestres i els altres colors.

Podria passar que no hi hagués només un procés, no, sinó dos: un procés que brega per esdevenir constituent i un procés que revifa la mentida i el totalitarisme.

Podria passar que un cinc de gener s'entrés de ple en el terreny de la inseguretat jurídica i que la perillositat s'hagués tornat potencial, germinal, hipotètica.

Podria passar que el cinisme esdevingués principal i senyor: que s'actués violentament contra una persona que no fos violenta i que se la responsabilitzés de la violència que s'exerceix contra ella perquè ella són molts i són moltes.

Podria passar que no hagués passat a una persona, sinó a unes quantes, i que el nombre de perseguits augmentés cada dia.

Podria passar que, en aquest país pervers i canalla, la paraula 'justícia' només fos això: lletres juntes, lletres que es diuen, aire malmès.

Això era i no era un país on podrien passar moltes coses. Podrien passar i han passat. La possibilitat que expressa el condicional ha mutat en present: què hauran prohibit ara? Qui buscaran ara? Qui tancaran ara?

[Si avui i els dies que calgui, si en aquesta plaça i allà on faci falta, fóra bo de no passar mai la pàgina i de mantenir vives les ferides és perquè la ferida és memòria, perquè la memòria fa viure el present i perquè el present és l'única dimensió del temps en què podem actuar, intervenir en el món, canviar-lo. Canviem-lo! Visca la República catalana!]

8 de gener del 2018
Llibertat Presos Polítics!
Concentració a la Plaça Vila de Gràcia
ANC, Òmnium Cultural, CDR Gràcia